

Településem legendája - Nádszeg

Dédmamám történetei

Egy ideje foglalkoztat a családom története, mivel nagyon érdekesnek találom. Nagypám és bátyja szeretettel mesélnek nekem a régi időről, amit szívesen hallgatok. Közülük kettőt, dédmamámhoz köthetőt szeretnék elmesélni:

1945-öt írtak, a második világháború véget ért. Nádszegen is beköszöntött az ősz, a betakarítások ideje. Dédanyám, Lukács Mária, nővérei és szülei a szomszédban kukoricát morzsoltak. Körül ülték a kukoricát, mert abban az időben hazavitték és otthon pucolták, kötözték, aztán ment a szárítóba, padlásra. Egy Vágsellyéről Nagymegyerre tartó szlovák katona, aki egy rablóbandának a tagja volt, is oda keveredett. Be volt rúgva és pálinkát akart szerezni, fegyverrel fenyegetve az embereket. A dédmamám unokatestvérei, a Gáspár fiúk, akik akkor tértek haza a háborúból, katonaviselt férfiak lévén nem ijedtek be, a katonát lefegyverezték, jól megverték és beledobták a Lukács-tócsába azt gondolva, többet nem látják. Még nem is gondolták, mekkora baj lesz belőle. A dédmamám mesélte, hogy ha elásták volna, nem lett volna semmi probléma, de így a katona észhez tért, elment az orvoshoz, aki még be is kötözte.

Nagymegyerre ment és mikor másnap visszatért, hozta magával az alakulat többi tagját is, hogy bosszút álljanak. A fiatalok nem ijedtek meg tőlük, rájuk lőttek. Az egyik Gáspár fiút és édesapját elfogták, de a testvérei pár szomszéd segítségével kiszabadították őket. Eközben a katonák elfogták a fiúk anyját, akivel megásatták a saját sírját. Az asszony meggyilkolását egy magas rangú tiszt érkezése akadályozta meg. Közben a fiai elmenekültek az országból, nehogy megint a rablók fogságába essenek. A nádszegi férfiakat beteretelték a templomba, még a szükségük elvégzésére sem engedték ki őket, az oltár mögé kényszerültek. Eközben a katonák raboltak a faluban, dédmamáméktól elvitték azokat a ruhákat, amiket Pesten vásároltak. Később ezeket más lányokon ismerte fel a faluban. A faluból kivezető utakat lezárták, nehogy bárki elmenekülhessen. Akin magyar egyenruha volt, azt levetkőztették. A férfiak aznap este a templomban aludtak. Másnap reggel áthajtották őket az öreg iskola épületébe. Oda már az asszonyok vihettek nekik ételt. Az egyik katona, hogy sürgesse az ételátadást, a levegőbe lőtt, de visszapattant a golyó, és eltalálta az egyik fiatal férfit, aki a helyszínen meghalt. A következő nap meteoszlopba állították a férfiakat és elhajtották őket Vágsellyére. Több napi vallatás után kisebb csoportokban hazaengedték őket.

A családnak szerencsére nemcsak szomorú emlékei vannak, hanem olyanok is, amiken jókat derülhetünk:

Ükapámmal, Lukács György gazdával jóban voltak Simonék, akik egyszer rendesen átverték a Mecsetéket. Mindketten nagy rabsicok (orvvadászok) voltak, és a fegyvereiket a rendőrök elől az ükapámnál rejtették el, hisz neki csak lányai voltak, és a lányok köztudott, hogy nem lövöldöznek. Egy nap a Mecseték nagyon dicsekedtek Simonéknak, hogy micsoda puskát szereztek. De Simon azt mondta nekik: „Hiszem, ha látom! Gyertek el György bátyhoz este,

tegyétek le az istálló ajtajához, nem kell, hogy behozzatok, mink ott leszünk. Aztán hiszem, ha látom!” Simon szólt a csatlósának, hogy megvan a hely, ahova Mecseték a fegyvert teszik, és miután letették, ő vigye el onnan. Este jöttek is Mecseték, hozták a fegyvert, letették a megbeszél helyre, utána bementek szórakozni. Ükapámék akkor még nem tudták, hogy mi készül. Beszélgettek, iszogattak, egy kis idő múlva mondják Mecsetéknek, hogy akkor ideje lenne megnézni a fegyvert. Kimentek, hát nincs puska... „Á, tudtam én, hogy csak „lódított! Hol szereztél volna olyat?” – mondta Simon. A későbbi időkben sem árulták el Mecsetéknek, mi lett a fegyverrel.

A falunak sok szomorú és boldog emléke is van, amit az idő megszépít, és amikre mindig jó visszaemlékezni, mert okulhatunk belőle. Szerencsésnek érzem magam, hogy megismerhetem szülőföldem történelmét családom történetein keresztül. Örülök, hogy ez a sok értékes emlék itt él még köztünk az időseknek köszönhetően.

Rákász Botond, 14 éves

Trstice 1209, 92542

Alapiskola és Óvoda Nádszeg, VIII.A osztály

Törvényes képviselő: Rákász Katalin